

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garzouă — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Revista politică.

Sibiin, în 15 Septembrie.

Sâmbătă s'au început sesiunea a treia a dietei ungurești. Cea dintâi ședință, și totuși a avut ceva pîcant. Un membru al partidei independentei Ștefan Miklós a interpellat pe ministrul-president, dacă are cunoștință de răspîndirea ligei antisemite în Ungaria contra Jidovilor? Dacă statutele ligei sînt înaintate la guvern și sînt încuviințate de guvern? În partida liberală, după cum se numește, și guvernamentală, după cum este, s'a ridicat un șgomot infricoșat, când au auzit, că este suspectată, că stă în legătură cu Istoczy și cu antiju-daicii. Ce frumos este când într-un parlament, compus aproape din membrii de națiunea conducătoare, partidele guvernamentale cu cele independente se întrec, ca să se arate, care de care, mai cu venerațiune înaintea Evreilor. Scena cea dintâi în piesa aceasta s'a terminat recomandânduși interpellantul interpelețiunea sa casei deputaților, eară Istoczy recomandându-o din parteși prețuitei atențiuni a alegătorilor din stînga extremă.

Manevrele honveșimei dela Cinci-Biserici (Peci) sînt terminate. Majestatea Sa a vizitat și manevrele aceste, a lăudat țînuta cea militară a honveșilor și a fost mulțămît cu prestațiunile lor. Cu ocaziunea aceasta Maj. Sa a primit și deputații, dintre cari noi deosebim pe cea a clerului sârbesc, condus de locotenentul patriarhal Angyelici.

„Sum convins — a respuns Maj. Sa deputațiunii clerului sârbesc — de sinceritatea simțimentelor, ce ați exprimat, de oarece Eu cunosc credința clerului greco-oriental din Ungaria cătră tron. Primesc bucuros așa dar omagiiala înfățișare a domniilor voastre și sper, că veți întrebuița totdeauna influența, ce aveți asupra credincioșilor, spre scopul, ca aceștia să trăiească în armonie frățească cu ceilalți locuitori ai țerei, ca supuși credincioși ai tronului și cetățeni credincioși ai patriei. Dealtmintrea primiți mulțămîta Mea pentrucă v'ați prezentat aici și fiți siguri de neschimbăcioasa Mea grație.”

Clerul rom. cat. din diecesa Cinci-Bisericii a fost primit înaintea tuturor deputațiunilor. Acestuia a respuns Maj. Sa:

„Primesc bucuros omagiul diecesei Cinci-Bisericii, a cărei splendoare de odinioară și pozițiune distinsă și în prezent nu 'Mi este necunoscută. Sum convins, că clerul catolic al acestei diecese, precum până acum așa și de aci încolo va întrebuița influența sa cu sirgînți spre scopul ca atunci, când va întări religiunea și moralul; când va răspîndi binecuvîntarea santei credințe, în poporațiunea încredințată păstoririi Voastre, se îngrijească ca să emuleze cu locuitorii de fie-care confesiune, în credința pentru tron și patrie și în respectarea legilor.

„Binecuvîntarea ceriului să însoțească și mai departe activitatea d-voastre în direcțiunea aceasta, pe lângă care puteți compta în toate tim-

purile la grația și înclinarea Mea neschimbăcioasă.”

Cestiunea dunăreană, care părea dispusă a turbura relațiunile dintre Austro-Ungaria și România, a intrat în fase mai favorabile bunelor relațiuni dintre cele două state. „Românul” din București, de o parte, dicea în zilele trecute, că are „o prea înaltă opiniune despre perspicacitatea oamenilor politici ai Austro-Ungariei, ca să admitem, că ei vor stărui pe calea, pe care un moment de ispită le-a putut-o arăta;” eară „P. Ll.” de Vineri seara, de altă parte, cam necăjit viue și spune, că Austro-Ungaria s'a lăsat de „Avant-projetul”, care era săi asigure influența pe Dunăre dela Poarta de fer până la Galați. „Acesta ar însemna o retragere a diplomației noastre...” este exclamațiunea diariului Budapestan. Ce e drept lui „Pester Lloyd”, care are pasiunea de a lua „statulețele” dela Dunăre cam preste picior nu'i poate veni la socoteală, când vede, că diplomații din Viena nu bagă în samă nici calumniile nici denunțările îndreptate asupra Românilor. Altcum multe i cădea greu lui „P. Ll.” mai nainte și în urmă s'a datat cu ele. Așa se va deda în fine și cu relațiunile cele bune dintre Austro-Ungaria și România.

Interesant este și acum poate găci ori-cine de unde vine aceasta, că „P. Ll.” află în cestiunea succesiunii după principele Carol sciri nefavorabile. Așa ne spune, că la Berlin s'a respins încuviințarea succesiunii de tron. „N. pr. Ztg.” face lumină în privința cestiunii desbatute în atâtea moduri în diare. După foia aceasta, principele Carol nu este considerat, că nu ar mai pute avea succesorii direcți, de altă parte cestiunea este regulată prin constituțiune. Fiind cestiunea regulată și, mai departe, ne existând nici o îndoială, că la eventualitatea vacanței de tron nu ar accepta tronul vre unul din cei trei fii ai principelui ereditariu de Hohenzollern, urmează, că în Berlin nici nu s'a discutat astfelu de afaceri. Nici despre regat dice N. pr. Ztg. că n'a fost vorba. Primirea ce a avut principele Carol la Ischl și la Berlin n'are lipsă a se explica din astfelu de motive. Ea se esplică din însemnatarea, ce are România în situațiunea de față pentru cauza păcei și civilizațiunii în Orient.

Despre situațiunea politică a României

aflăm în „Timpul” de Joi un articol interesant. Nu împărțăm întru toate vederile din acel articol; aflându'l însă instructiv și pentru cetitorii nostri îl reproducem în toată estînderea lui.

Estă articolul:

„Bukarester Tagblatt” nu oboșește a întreba opoșiția să se rostescă în privința alianței viitoare, și recunoaște un merit deosebit „Democrației Naționale”, care se pronunță pentru o alianță cu Rusia. Noi nu tăgăduim meritul de ași ficsa odată pentru totdeauna, din premise date,

o concluzie statornică; și dacă foia partidului democratic-național nu se îndoesc asupra suficienței premiselor și presupunerilor sale, e fără îndoială bine, că spune, care e ținta statornică a politicei sale esteroiare. Deși nu vom fi susțitorii unei politici basate pe înclinarea exclusivă cătră una din puterile vecine, înțelegem, ca clina austro-germană, pe care luncă cu repeziune presa partidului guvernamental, să trezească numai decât o contragreutate, o reacțiune într'o înclinare asemenea pronunțată pentru o altă putere.

Noi, din parte-ne, scim că alianțe între slab și puternic nu sînt nici odată a cătării, și dacă se justifică une-ori „faute de mieux” prin împrejurări estraordinare, bune nu devin prin aceasta, căci, în cele mai multe casuri, cel mic nu ajunge ași mîntul nici măcar existența.

Foia germană întrebă:

Care dintre amîndouă puterile oferă României foloase mai mari și mai reale?

Dela care putere se poate aștepta căși va țînă făgăduințele date?

Poate remănă România neutrală, chiar dacă ar voi?

Care dintre amîndouă puterile oferă României foloase mai mari și mai reale? Nici una, respundem. Avem într'adevăr trebuință de-a păstra bună voința Austriei; dar trebuința aceasta este egală cătră toate puterile mari. Avem nevoie și de Italia, și de Rusia, și de Germania, și de Englitera, și de Franța, în mod cu totul egal. Acesta este întreg înțelesul poziției noastre dificile în Orient. Popor latin, incongiurat de Slavi, de Maghiari, de Germani, noi nu ne putem răzîma pe nici o simpatie de rasă, care e cea mai puternică dintre toate. Așa dar' sîntem avisați a ne rezîma pe bunăvoința egală a vecinilor nostri resărită dintr'un echilibru, nu de simpatii sau antipatii, ci de interese. Înclinînd spre una sau spre alta, e evident, că punem în cestiune interesele sau ale unuia sau ale altuia. Dovedind însă prin toată atîtîndea noastră, că, în mijlocul acestei lupte ascunse, noi nu urmărîm decât pur și simplu interesul nostru național, nici una din ele nu ne-o poate lua în nume de rău. „Sînt oameni onești, vor țice amîndouă, cari își vîd de interesele lor proprii, fără a exploata, prin înclinări pronunțate, antipatiile dintre noi. Dacă ne-am pute învoi, i am împărți în două; dar fiindcă nu putem, lasăși să existe.”

E o pretenție puțin serioasă, dacă se cere de la un popor mic, care știe foarte bine, că de dragul ochilor nostri celor frumôși nu se mișcă un fir de earbă, nici în nordul, nici în apusul Europei, să se facă arbitrul și cumpăna puterilor puse una altea.

Dacă ar fi simpatii la mijloc, ar fi altă socoteală. Dar ce simpatii s'ar fie? În Basarabia vedem naționalitatea noastră oprîmată în mod sistematic, în Ardeal și țara ungurească asemenea. Amîndouă puterile — deși sîngure de vină la răspîndirea ideii dacoromâne, căci marea Ecaterina și Iosif II sînt părinții acestei ideii, — persecută ași nește bieto plaiuri de plugari, des-

pre cari presupun, că s'ar pute res pîndi prin ele idea, ce sîngure au semînat-o. Deosebirea între persecuție și persecuție e numai o deosebire de sistem, nu de esență. Rusia 'i strîvește, Austria 'i macină. Din Români basarabeni nu ese nimic; din cei din Austria, macinați în Bucovina între piatra Rușilor și a Evreilor, iesă fînă, din care se face D-rul Tomasciuc și alte genii cosmopolite; din cei din Ardeal, rîșniți în mașina statului ungureș, iesă mameluci guvernamentali și alte soiuri de creștini nepri-copsiți. În Austria, acela dintre Români, care va dovedi, că n'are caracter, va ajunge mai departe, — înaintarea socială se bazează dar pe un viciu al caracterului. Mică schimbare de sentimente, operată în Bucovina, unde poporul nostru are fericirea de-a vedea în frunte-pe un păstor sufletesc pe care l'a cerut și dorit de douăzeci de ani aproape, e o diversiune oportunistă în spiritul cabinetului Taaffe. Noi facem de sigur o deosebire în Austria între casa împărătească și partidele dominante. Împăratul 'i iubeste în mod egal toate popoarele; dar nu putem susține același lucru despre partidul constituțional, care nu înțelege Austria astfel de cât ca pe un aglomerat de indiviți, cât se poate fără nici un sentiment de naționalitate și de conexiune între ei, dat în exploatarea Evreilor și sub dominațiunea politică a Germanilor. Ceea ce voește partidul german din Austria, e o masă de indiviți, îndreptățiți a se ridica numai dacă vor deveni Germani. Același lucru 'l vor, mai cu toroipanul, Ungurii.

Orice mișcare, care ar preface aceste popoare în organisme locale, pline de viață, unite prin spirit de muncă, 'i supără pe stăpîni din Viena și Pesta, căci dezvoltarea ori cărei puteri vîi 'i supără. Cu toate acestea, noi nu ne îndoim, că din momentul, în care monarchia ar fi austriacă în loc de-a fi germano-maghiară, fie absolutistă chiar, ar cucerii simpatiile tuturor popoarelor din Orientul Europei.

Folosul cel mai mare și mai real, care ar voi să 'l aibă Români în genere de la Austro-Ungaria, este respectarea naționalității lor, libertatea, ori-cât de disciplinată prin legi, a limbei, a bisericii, a administrației lor locale. Prin aceasta ar dispără din lume impopularitatea patentă a unei alianțe cu un imperiu, care la noi se face că ne proteje, la el acasă însă isbește în tot, ce noi Români avem mai sfînt în lume, în limbă și naționalitate.

Nu sîntem atât de naivi de-a crede, că cineva va fi influențat prin părerea noastră. Prea cunoaștem lumea pentru aceasta. Dar noi n'am vedea un folos mai mare și mai real de cât în dreptatea, pe care monarchia ar face-o la ea acasă. Cu aceasta i s'ar lua altui vecin ocazia de-a învoa cestiunea aceasta, penibilă pentru ori ce Român, și ar perî până și urma unei ideii de unire politică a Românilor. Nici Grecii vechi, nici Italianii, nici Germanii n'au fost uniți politicesc. Cu toate acestea tocmai atunci au fost mai însemnați prin spiritul și

activitatea lor. Deasupra despărțirii politice se nascuse o unitate în literatură, în limbă, în obiceiuri, cu atât mai sfântă, cu cât nu avea a face cu meschinele rivalități politice. Un popor împărțit se iubese, într'unul unit politicesc se nasc toate boalele sociale, se urăsc copii aceleiași nații între ei mai rău de cât pe străini. De acolo idei de restituire, fierbere și ură neîmpăcată între partii.

A doua întrebare e: „De la care putere se poate aștepta România că și va ține făgăduințele date?” Răspundem cum Macchiavelli: De la nici una, dacă nu le va conveni; de la amândouă, dacă le va conveni. Precum Basarabia ne-a fost luată nouă, cu tot tratatul înscălit, tot astfel ocupația provizorie a Bosniei și Herzegovinei devine o ocupație perpetuă, o apropiere. Tot tratat e la mijloc, ba încă cel de la Berlin, nu o convenție înscălită de Cogălniceanu.

A treia întrebare: Poate rămâne România neutrală, chiar dacă ar voi? e se înțelege, cu mult mai grea. Noi răspundem prin altă întrebare: Încercat-a România să rămână neutrală în războiul trecut? Și dacă ar fi încercat, început-ar fi Rușii vestitul război pentru eliberarea creștinilor prin împuscături în creștini? Poate. Duseră însă din capul locu-lui *ad absurdum* toate teoriile de umanitate, creștinism și eliberare, cu cari intraseră în război? De sigur.

„Bukarester Tagblatt” are un citat din ziarul francez „La Liberté” care trebuie recomandat și Românilor ca regulă de purtare: „Dacă Franța s'ar decide să pună mâna pe sabie, aceasta ar face-o numai pentru un mare interes național, nu însă pentru acela al unei alte puteri, dar și mai puțin încă pentru scopul de a asigura acesteia oare cari succese în Orient, din cari noi n'am câștiga nimic”.

Reflecțiuni

asupra articolului „La cestiunea învățământului religios”, publicat în „Biserica și școala”.

Brașov, 5 August 1880.

(4 Urmare.)

„Eată dară! că calea urmată de d-nii autori este o cale cu totul greșită, o cale, care în adevăr duce la confuziune. Astăzi șicem d. e. că dogmele leagă spiritul, mâne vom dice, că nu ne convin poruncile lui Djeu, pentru că pretind prea multă abnegațiune, sânt doară contrare spiritului timpului, carele apleacă tare spre trai bun și comoditate, poimâne nu ne vor conveni i-coanele, cultul și chiar biserica, până când vom ajunge doară în sinul teoriilor lui Darwin, cari încă nu ne vor satisface, și așa mai departe.”

Așa dară calea către perfecțiune, pe care voiesc autorii „tractatului” să pună pe elevii școlii populare prin istorioarele evanghelice și din testamentul vechiu după metodel lui Christos și se'i conducă spre cel Infinit, este după dl N. „o cale cu totul greșită, care în adevăr duce la confuziune.”

Apoi în confuziunea lor aceasta: „astăzi vatămă dogmele; mâne vor sparge tablele legii; poimâne vor arde icoanele; vor spurca cultul, vor derima chiar biserica; apoi vor înainta succesive în fapte tot mai fele, până când vor ajunge, a se face și a fi din cap până în picioare — „ateisti”!

Aici se vede, că nu l-a mai putut servi fantasia dlui în aprinderea și desfrunț ei cu vre o peatră mai japână și cu muchile mai ascuțite, ca ale cuvântului „ateisti”; deși d-sa mai cere una prin cuvintele: „cari încă nu ne vor satisface, și așa mai departe.”

Spre ce scop?

Fără îndoială, că se arunce cu ea în resturile oaselor lor din — „sinul lui Darwin”, se le facă.... sdrob!

„Bieții autori ai „tractatului”, cât chin la moartea lor; acum eată și dincolo de mormânt în nedreptă!

„Și aceasta nu pentru o vină a lor,

căci oameni de amenie erau, ci pentru vina și păcatele metodelor celor necioplite, absurde și varvare din manualele scolastice de religiuie; ear mai vortos pentru că au avut se bage și se împământenească în școala metodel și evangelia lui Christos.

„Bieții oameni, cu câtă onestate și probitate, cu câtă dragoste și sinceritate, cu câtă plăcere, cu cât zel au lucrat ei vre o treizeci de ani pentru binele, înaintarea și prosperarea școlii, bisericii, patriei, națiunii lor și omenimei în genere.

„Pot mărturisii coparochienii lor, cari cunosc pe autorii „tractatului” de creștini adevărați și știu, cu câtă pietate mergeau ei la sânta biserica, se mărturisiau și cuminecau și conduceau la aceasta și pe elevii și elevele lor; cu cât respect contribuiau la promovarea intereselor celor adevărați și sante ale bisericii lor; cu câtă dragoste îngrigiau de binele și fericirea familiilor lor și pe cât le sta în putință și de cei lipșiți și nenorociți; cu câtă sântenie îngrigiau și de sufletele repositailor.

„Pot mărturisii ceteii lor, învățătorii români g. o., cari știu, cu câtă asiduitate și abnegațiune de sineși au conlucrat ei la înfințarea, conducerea și folosința conferențelor, cursurilor supletoare și reuniunilor învățătorescii spre ridicarea școlii la o stare mai bună și la vață, și spre promovarea învățământului.

„Pot mărturisii cei vre o douăzeci de mii fosti elevi ai lor, cari s'au putut baza pe fundamentul cureii științifice și educațiunii religioase și morale” primite din mâinile lor, și basându-se pe acela s'au știut orienta și au putut înainta cu pași siguri, cu fruntea senină parte prin școlile medie și superioare, încât au ajuns în funcțiuni până și înalte bisericesci și scolastice, apoi și în sfera politică și economică națională; parte prin câștigarea cunoscințelor reale au îmbrățișat artele, meseriile, negoțul; parte apoi au intrat și nemijlocit în viața practică; — ear fostele lor eleve știu se conducă căsnicia în mod rațional.

Astfel îndreptați, puși pe calea către perfecțiune²⁾ progresează sporind în faptele adevărate creștinesci — pentru binele și fericirea lor, a bisericii, școlii, patriei, națiunii lor și deapropelui preste tot..... i liberi și independenți spre — mărirea celui Infinit³⁾

„Pot mărturisii concetățenii lor, cari știu, cum trăiau ei în conțelegere frățească și armonie cu vecinii lor; cu câtă devoțiune satisfacea ei cerințelor buneii stări și fericirii cetatei lor, municipiului, statului, sub ale căror legi trăiau scutiți și feriți.

„Bieții creștini câtă credință, ce și cât lucru atăta timp, câtă binecuvântare în urma lor..... și acum eată i în — „sinul lui Darwin!”

„Prin cine? — Prin dl N. — carele jindându-le calea și oprindu'i, ia prins în ghiarele sale; ia prădat și jăfuit de cel mai scump al lor odor: onoarea, încrederea publică; i-a sfâșiat și rupt cu colții d-sale de aturisanie — i-a făcut prav!

„Dar cu aceasta nu și-a putut încă stempăra lăcomia lăpuască; trebuie se'i urmăriască și dincolo de mormânt!”

Dl N. în partea

III, a „articulului” dlui dice:

„Nu mai încape nici câtă îndoială, că religiuinea este obiectul cel mai greu de propus în școala elementară, dar pentru a învinguira această greutate nu este de trebuință a risca materia spre a atânde o formă mai ușoară în aparență, pentru că chiar în cazul acesta nu poți ajunge scopul.”

Aici, pe cât i stă în putință, se silence dl N. se și dea aerul de părinte povovăitoriu față cu învățătorii școlii populare.

¹⁾ Se înțelege că după metodel lui Christos. Deși i va fi costat multă ostenală, se ia materialul cel așezat în manualele scolastice în mod absurd, și se'i propună elevilor lor după alt metod, — după metodel cel adevărat și sânt al Măntuitorului lui.

²⁾ Dacă se va fi și abătut careva dintr'enșii, nu este mirare.

³⁾ Nu se poate pădure fără uscătură.

⁴⁾ Am fi trimis dlui N. un catalog cu numele amintuților fosti elevi, dacă l'am fi știut, cine este și unde locuiesc.

On. public se mulțamească veditând și simțind faptele cele bune, cari le revarsă asupra lui acei elevi de odinioară, creștiii pe baza principiilor pedagogice și ale religiiunii lui Christos.

Se arată dar' că:

a) Compătunesc pe învățători, și așa recunoasc, că: „Religiunea este obiectul cel mai greu de propus în școala elementară.”

Aceasta este adevărat.

Dar ce l'ingreuiască așa tare?

Canititatea, calitatea, modul așezării și exprimării materialului său, va se dice forma, sau care apore el în manualele scolastice, pe care le combate „tractatul.”

Însă propunându'i copilor în formă de istorioare, atunci l'vor cuprinde ușor și l'vor pute și înțelege.... adevă că pot ei înțelege și alte obiecte de învățământ.

Pentru că copilul la nimic nu simte atăta plăcere, nimic nu cuprinde mai ușor, ca istorioarele, când le aude din gura mamei sale ori a vre-unei femei îngrigitoare de el.

b) I-a compătimit destul. Acum este timpul se'i desgusteze de „tractat”, se'i sanmuțe în contra „tractatului” — arătându-le, că „pentru a învinguira această greutate nu este de trebuință a risca materia spre a obține o formă mai ușoară în aparență.”

Va se dice, dacă autorii „tractatului” cred, că prin îmbrăcarea învățământului religiuinei școlii elementare în formă de istorioare după metodel lui Christos vor ușura pe învățătorii în propunere, — aceasta este numai o credință deșăartă: — deci metodel lui Christos este netrebnic.

Ba încă și mai mult.... metodel lui Christos este chiar periculos pentru dogme, fiindcă prin îmbrăcarea materialului religiuinei creștine în formă de istorioare evanghelice se „riscează materia”, va se dice se vatămă dogmele bisericii cr. g. o.

Deci dacă evangelia vatămă dogmele, atunci aceste nu se potrivesc nici decum cu spiritul evangheliei.

De aici urmează, că dogmele bisericii cr. g. o. nu se bazează pe evangelia lui Christos: — deci prin evangeliie „nu'i poți ajunge scopul!”

Cine a așuzit din gura vre-unui teolog creștin o astfel de învățătură antichristiană, decând există christianismul ca această miserabilă doctrină de năuc în teologie cum este dl N.?

Doctrina aceasta a d-lui N. nu o putem lua decât de un „experiment”, nu din partea dlui, pentru că nu este materialist, ci dela cineva, care l'va fi creșdând din faimosul period al șșcelor, cari se dice, că știu se facă o alifie, cu carea dacă ungea ochii cuiva, vedea alb în loc de vânet.

Dl N. vrea prin aceasta să ungă ochii învățătorilor, ca se vadă în „tractat” — alb, în loc de vânet; se ungă ochii publicului român g. o. — se vață, se iubească, se îmbrățișeze albeția zăpexei din cuvintele dlui, și se nu mai simțescă vinețala cerului din evangelia lui Cristos — recomandată prin „tractat.”

„D-nii autori ne spun, că religiuinea în școala poporală se se predea în formă de istorioare. Aici însă ni se pare, că rătăcirea de a doua va fi mai rea, decât cea dintâiu și vom conduce pe elevi tot la credință. Diferența este, că pe când cu un metod bun se pot propune cu succese ca un întreg organic principiile de credință și morale, pe atunci prin istorioare putem provoca o mulțime de îndoieli în capul copilului și o mulțime de nedumeriri, cari în adevăr îl vor confunda, și i vor lega spiritul.”

Pe onoarea lui Darwin, la care au ajuns prin zel și activitatea dlui N. și despre care avem înscințare prin descoperirea din „articlu” — nu putem dice la aceste alt cevași decât, că dl N. are — „dreptate!”

Ne-a arătat adevă „articlu” mai multe „rătăcir”; dar apoi „aceste din urmă sânt cu mult mai rele decât cele mai dintâiu.

Pecând cele dintâiu se vârcoliau prin superficialitate, aceste mai de apoi, ca mai năvăloase cad la fundul necșinței, atinșd aproape ceea ce este nepermis.

La celelalte puncte ale „articulului” ne-a făcut adevă dl N. numai se subînțelegem, că istorioarele evanghelice și din testamentul vechiu cuprind în sine nădevăruri, prin urmare conduc la rătăcir; însă apoi aici ni le spune toate aceste categorice și apriat,

După cum a arătat dl N. mai sus, că întemeierea „tractatului” pe principiile pedagogice, fiind că aceste (cu scirea dlui) sânt numai neșee ideii — năluci — este o rătăcir, tocmai așa arată aici cuprins de turbare, că întemeierea „tractatului” pe istorioarele evanghelice etc. după metodel lui Christos încă este o rătăcir, — este rătăciră cea de a doua.

Și aceasta ni o împărtășesc dl N. prin cuvintele: „D-nii autori ne spun, că religiuinea în școala poporală se se propună în formă de istorioare — evanghelice, despre faptele Apostolilor și din testamentul vechiu. „Aici însă ni se pare, că rătăcirea de a doua va fi mai rea, decât cea dintâiu”....

Va se dice: istorioarele evanghelice etc. sânt o rătăciră mai rea, decât a principiilor pedagogice, deși aceste sânt în sine foarte periculoase.

Prin principiile pedagogice vrea se trădeze, dar și poate „tractatul” vinde vre-unui împărat frânele bisericii.

Însă apoi istorioarele evanghelice etc. sânt mai periculoase, pentru că prin ele poate „tractatul” vatăma, rupe, frânge, sparge dogmele bisericii creștine g. o. și apoi bucețele, sfărâmiturile lor le poate da lui Darwin în schimb pentru teoriile lui ateistice; pe baza cărora vor conduce atunci învățătorii școlii populare pe elevi în — „sinul lui Darwin.

Nu mai cât apoi d-nii autori ai „tractatului” s'au păcălit amar; pentru că, vrând se conducă pe elevi la scepticism, i conduc tot la credință.

Triumful acesta asupra autorilor „tractatului” și l' exprimă dl N. prin formula următoare: „Și vom conduce pe elevi tot la credință.”

Dar apoi pe lângă tot triumful dlui, ni se arată dl N. în cea mai din afară încurcală cu d-lui însuși.

Pentru că, de voiesc se afirmze prin cuvintele „rătăcirea de a doua” și „credință, că autorii „tractatului” vatămă dogmele bisericii creștine g. o. și așa se conduc pe elevi la scepticism, s'au păcălit, de oare-ce prin aceste nu'i duc decât — „tot la o credință, la credința în teoriile lui Darwin, va se dice la dogmele lui Darwin despre: „absurditatea forțelor naturii; lupta omului cu plantele, se le scoată sufletele, ca cu acele se și mai mărească intensitatea sufletului seu etc. spre a și l'pută face demn în odihna, în sinul lui (Darwin): — rătăcirea aceasta „de a doua” este tot așa de rea, ca și „cea dintâiu, „pentru că conduce tot în „sinul lui Darwin.”

Ear dacă vrea dl N. cumva (în mod sarcastic?) se afirmze, că autorii „tractatului” vrând se conducă pe elevi prin istorioarele evanghelice etc. la scepticism, s'au păcălit, pentru că aceste i vor conduce „tot la credință” și încă la credința în Djeul cel adevărat: — atunci credința aceasta nu s'ar conveni se o numească chiar un — chemat” (așa vrea adevă dl N. se ni se arete, că este, și dacă este: atunci i se cere se abă și — „conșcință”), la glasul conșcinței sale „rătăciră”!!

Pe dl N. însă și ca „chemat” il eartă conșcința dlui se numească credința în Djeul cel adevărat — „rătăciră”!!... Și încă una din cele mai — rele!!

Mare grozăvie!

Ei, dacă dice dlui, că evangelia vatămă acele dogme; atunci trebuie se fi cunoscând și aceea, că le vatămă, pentru că este în contra lor: deci ca contrarie nu o va lăsa inima se conducă pe cineva și la credința într'ensele.

Pe baza acestei științe a dlui N. cum poate dar tot așa ești înaintea lumii cu doctrina: „Evangelia vatămă dogmele bisericii și prin acea vatămă conduce la credința în Djeul cel adevărat?”

Nu o ar face aceasta, dacă ar fi în stare se mai ia samă și lăsesoane.

Însă încurcat cu sine însuși, cum este dlui trebuie se se mulțamească și cu încurcături.

Harnic și forte în calitățile dsale Dl N. învață apoi pe Români și pe învățătorii școlii pop. g. o. „principiile de credință și morale” ale „religiunii străbune”.

Aceste sună:

„Prin istorioare putem provoca o mulțime de îndoieli în capul copilului și o mulțime de nedumeriri, cari în adevăr îl vor confunda, și îi vor lega spiritul!„

Pe baza acestui principiu: istorioarele evanghelice, despre faptele apostolilor și din testamentul vechiu cuprind într-însule o mulțime de îndoieli, o mulțime de nedumeriri, și rătăcirii, — dar apoi încă cu mult mai mari și mai rele ca chiar minciunile și rătăcirile, prin cari sânt în stare principiile pedagogice să încureze și să demoralizeze pe copii.

Deci autoritățile școlastice sânt prin aceasta pentru binele și fericirea publicului român avertisate, să nu fie cumva indiferențe față cu pericolul acesta iminent, care amenință, ba pe alocurea a prins deja în ghiarele sale școala populară; și la moment se construiește pe învățatori, să nu dea cumva creșterea afuritei provocării „tractatului“ — și nici decum să nu introducă și să nu practiceze în școala populară istorioarele evanghelice etc. nici să nu tracteze vre o obiect de învățământ după principiile pedagogice, ci religiunea creștină să o propună în contra spiritului evangheliei și în contra metodelui lui Christos, și ori care alt obiect de învățământ să l'impărțeaască copiilor în contra principiilor pedagogice!

(Va urma).

Varietăți.

* (Alegeri Congresuale.) În Arhidieceasă și adică: în cercul VII al Zarandului dl Dr. Iosif Hodoșiu ases. cons.; în cercul XIV al Bistriței dl Ioan Bechnitz ases. cons.; în cercul XVII al Vâlcelelor dl Ioan cav. de Pușcariu septemvir; în cercul XVIII al Brașovului dl Ioan Lengher advocat; în cercul XIX al Făgărășului dl Ioan Bran de Lemény capit. supr. în pens.; în cercul XVI al Sighișoarei dl Nic. Șustai advocat.

În diecesa Caransebeșului și adică: în Caransebeș dl I. Ionaș; în Ciacova dl Antoniu de Mocsonyi; în Oravița dl El. Teran; în Sasca dl George Sôrb; în Făget dl Stefan Iovanovic; în Teregovă dl Mihai Iacobici; în Mehadia dl Isaia Stoica de Hațeg; în Bozovici dl Dr. Aureliu Babeș; în Prigor dl Didraga; în Brebal dl Iuliu Petric; în Domasna dl Teodor Sôrb; în Ohaba Bistra dl Iosif Seracin; în Biserica-Albă dl Ioan Roșu advocat; în cercul electoral Jam Iuliu Novac.

În diecesa Aradului și adică: în Arad dl I. Beleş vicariul din Oradea mare; în Timișoara P. Rotariu; în Vinga dl V. Babeș; în Chiseteu dl Dr. P. Vasici; apoi dd protopopi: Ioan Teran, Mel. Dreghici, Petru Chirilescu, Georgiu Vasilevici, și dd. mirenii: Sigismund Popovici, I. P. Desean, Ioan Beleş, M. Ștefănescu, I. Mihailovici, Alecsandru Popovici, Florian Vanea, Dr. Eug. de Mocsonyi, domnul Gurban și Teodor Pap, în Lipova Dr. Alecsandru Mocsonyi, și în Comloș Dr. Victor Babeș.

* (Avansamentul militar) Comandanții de trupe au primit ordinul, de a înainta la ministerul comun de reșboiu până în 1 Octomvrie a. c. listele cu numele tuturor acelor ofițeri, substituiți de ofițeri și cadeți, cari au ajuns la rândul, de a fi înaintați.

* (Afacerea Seemann) după cum ne spune „Hon“ pe temeii unor informațiuni din cercurile înalte politice dela Viena, va avea un sfârșit serios pentru vice-col. Seemann. Divisionariul Ziegler care a fost în cauza aceasta trămis la Agra, pentru că a aprobat procedura lui Seemann se va pensiona. Seemann în cazul cel mai favorabil va fi asemenea pensionat, dacă nu chiar echis din corpul militar. Se pare că

„Hon“ își spune dorințele ear' nu „informațiunile“.

* (Zăpadă.) În urma ploilor din săptămâna trecută, cari se continuă, timpul s'a răcit tare și pe munții din giurul Sibiului a nins. Zăpada a ajuns până la mijlocul munților în jos. Mulți oameni, mai ales cari au, au îmbrăcat vestiminte de eamnă.

* (Mutare de tîrg.) Tîrgul din Lăpușul-unguresc (comitatul Solnocului-Dobăcei), care până acum s'a ținut în 26 și 27 Septemvrie n., prin o concesione a ministerului de agricultură, industrie și comerț s'a aménat excepționalmente pentru acest an pe 30 Septemvrie și 1 Octomvrie n.

* (Lucruri de arestanți.) Din partea procurorului de stat din Sibiu se aduce la cunoștința p. t. public, că toți câți poftesc a săvîrși unele lucruri, folosindu-se de arestanții din temnițele Sibiului, adică lucruri, cari s'ar pute face de aceștia în localitățile aresturilor, fără a jigni încă v. ordinea de arest, se binevoiască a se înștiința la sus numitul procuror până în 15 Octomvrie n. Spre sevîerea acestor fel de lucruri stau în toată ziua la dispoziție până la 30 de arestanți.

* (Transport de pei, oase etc.) Prin o ordinațiune ministerială s'a statorit, că pei proaspete, oase, untură etc. să se primească spre transportare pe căile ferate numai, dacă materialele de transport vor fi bine pachetate; ear' cele nepachetate se vor primi spre transportare numai, dacă vor ocupa spațiul unui vagon întreg.

* (Culesul viilor) În Budapesta s'a înscut, dară sub auspicii foarte nefavorabile. În urma ploilor continue pământul așa s'a desfundat, încât mai numai poți umbra și pentru aceasta culesul poate că se va întrerupe. Boabele strugurilor creapă și se putredesc. Paguba proprietarilor de vii este însemnată.

* (Revans.) De când magistratul din Budapesta a hotărît cu o majoritate de un vot, a opri ținerea teatrului nemțesc în Budapesta, toate jurnalele nemțesci au început un reșboiu formal contra șovinismului maghiar. Ca revans contra acestui reșboiu toți cetățenii din capitala Ungariei au adus — după cum ne spune „Egyetértés“ — un conșlu, a elimina din cafenelele lor toate foile germane.

* (Materiile de esplodare) prin cari au voit nihilistii din Rusia a arunca în aer palatul de eamnă al împăratului Alecsandru mai deunădile, au fost aduse din Englițera și răspândite în toată Rusia. Aruncarea în aer a palatului se ăice, că numai deaceea n'a succes, pentru că măsurii însărcinați cu faptul nihilistic, au întreprins esplodarea înainte de-a vă cantitatea de ajuns a materiilor esplodatoare, de dinamit și de pirocșilin.

* (Întărziare.) De trei zile nu am primit nici un diariu, nici o scrisoare din România. Abia astăzi primim posta expedată dela București în 13/25 Septemvrie. Causa acestei întârzieri ne este încă necunoscută.

Economic.

Sibiul 24 Septemvrie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 6.50—7.50; grâu scăreț fl. 5—6; sęcăr fl. 4.80—5.20; Orș fl. 4.10—4.50; Ovăs fl. 1.80—2.20 Cukuruz fl. 4.80—5.20; Mălin fl. 7—8; Cartofi fl. 1.60—2; Seménță decănep fl. 7—7.50; Mazere fl. 7—7.50; Linte fl. 9—10; Fasolă fl. 6—7 pro 50 chilo; Făină de păne fl. 6; Slănină fl. 36—38; Unsoare de porc fl. 32—35; Său brut pro 50 chilo fl. 30—32; Său de luminări fl. 23—25; Luminări de sęcă 50 chilo fl. 28—29; Săpun fl. 19—20; Fân 50 chilo fl. 0.80—1.0; Cănepă pro 50 chilo fl. 17—19. Lemne vîrtoase de foc pro metru cubic fl. 3.— Spirit pro grad 55—60 cr. pro chilo: carne de vită —46— cr; Carne de vițel 36—50 cr carne de porc 46—50 cr; carne de berbec 24—26 cr; ouă 10 de 20 cr.

Estreas din foaia oficială „Budapesti Közlöny.“

Licitațiuni: în 16 Oct. și 16 Noem. imob. Paraschivei Pricu în Brașov (trib.); în 29 Sept. imob. lui Martin Sander și soși în Hașag (judec. cerc. Medias); în 1 Oct. imob. lui Vasilie Șarlea în Micășasa (judec. cerc. Medias); în 8 Oct. și 9 Noemvrie imob. lui George Fodor și Andrei Micos jun. în Turda (trib.); în 11 Noem. și 11 Dec. imob. Susanei Sas în Făgărăș (judec. cerc.); în 2 Oct. imob. lui Samuil Orban în Ofalău (trib. Odorhei); în 9 Oct. și 9 Noemvrie imob. lui Francisc Eranus în Panic (judec. cerc. Huedin); în 29 Oct. și 29 Noemvrie imob. lui Matei Trifan în Fofeldea (trib. Sibiu); în 1 Oct. și 2 Noemvrie imob. Mariei Müller născută Binder în Husușu (judec. cerc.); în 28 Septemvrie imob. remasului după Ioan Temesvar în Brașov (trib.); în 2 Sept. imob. lui George Bușia în Comana de sus (judec. cerc. Făgărăș); în 30 Sept. imob. lui Ioan și Maria Fröhlich în Nocrichi (trib. Sibiu).

**Bursa de Viena și Pesta
din 25 Septemvrie 1880**

	Viena	Pesta
Renta de aur	107.95	109.10
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	81.30	81.25
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	98.25	97.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	85.50	85.50
Împromutul drumurilor de fer părunerea pământului	123.75	122.50
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorșire	94.05	94.75
Obligațiuni urbariale tomeș.	93.75	93.75
Obligațiuni urbariale tomeșano	93.50	93.75
Obligațiuni urb. tomeș. cu clausulă de sorșire	93.—	93.—
Obligațiuni urbariale transilvane	93.75	93.50
Obligațiuni urbariale croato-slavo-voivode	94.50	—
Obligațiuni ung. de reșcupărare (ceime) de vin	93.50	93.25
Datorie de stat austriacă în hărtie	71.60	71.25
Datorie de stat în argint	72.65	72.25
Renta de aur austriacă	87.70	87.—
Sorși de stat dela 1860	130.50	131.50
Acțiuni de bancă austro-ung.	817.—	820.—
Acțiuni de credit austr.	282.50	283.25
Acțiuni de bancă de credit ung.	252.75	252.—
Sorși unguresci cu premii	108.50	108.50
Sorși de regulare „Tisei“	107.60	107.25
Argint	—	—
Galbin	5.64	5.67
Napoleon	9.41	9.42
100 marce nemțesci	58.25	58.20
London (pe polița de trei luni)	118.20	118.15

Nr. 131.

1—3

CONCURS.

Devenind în vacanță postul de învățatoriu la școala noastră română gr. or. din Căstău protopresbiteratul Oraștiei, pentru întregirea acestui post se escrie prin aceasta concurs până la 10 Octomvrie a. c. st. v.

Cu acest post sânt împreunate următoarele emolumente:

1. Un salariu anual în bani gata 200 fl. v. a., ce se solvesc în rate lunare din cassa comunală.
2. Cuartir natural în edificiul școlaei și lemne de foc 6 orgii din care are a se încălzi și școala.

Doritorii de a ocupa acest post au să se astearnă onoratalui oficiu ppresbiteral până la termenul sus indicat petițiunile lor pre lungă cari să dovedeașcă:

- a) că sânt de religiunea gr. or.
- b) că au absolvat cursul pedagogic;
- c) să producă atestatul despre depunerea esamenului de calificățiune învățătoresc și să dovedeașcă, că cunosc limba maghiară.

Cei ce doresc a concura la acest post învățătoresc vor fi datori a se presenta în restimp până la expirarea concursului aci în Căstău.

Căstău în 14 August 1880.

În conșlegere cu comitetul parochial.

Nicolau Popoviciu m. p.,
protopresbiter.

CONCURS.

La gimnasiul român gr. or. a devenit vacant un post de profesor de filologie clasică și studiile ajutătoare la aceasta.

Pentru ocuparea acestui post se escrie concurs cu termin până la 10 Octomvrie a. c. st. v.

Conșcunții vor adresa petițiunile

lor cătră subșcria Eforie școlară, instruite cu documentele:

- a) că sânt după naționalitate Români și după religiune greco-orientali;
- b) că au purtare morală și politică bună;
- c) că sânt sănătoși;
- d) că în sensul Statutului organic al Metropolei române gr. or. din Ungaria și Transilvania și al regulamentului provisoric al Arhidieceșiei transilvane pentru esaminarea candidaților de profesură la școalele secundare române gr. or. au absolvit facultatea filosofică la vre o universitate din patrie sau din străinătate.
- e) că cunosc și limba maghiară;
- f) că se vor supune dispozițiunilor în vigoare ale institutului.

Emolumente împreunate cu acest post sânt:

Până la depunerea esamenului de calificățiune salariu anual de 700 fl. v. a.

Dela depunerea esamenului de calificățiune pentru următorii doi ani salariu anual de 800 fl. v. a. ear de aci mai departe salariu ordinar de 900 fl. v. a. După 5 ani de servițiu un adaos sau cuincueniu de 50 fl. v. a. carele se va repeta de 5 ori; în fine drept de pensiu conform Statutului de pensiu.

Brașov în 10 Septemvrie 1880 st. v.

Eforia școlaelor centrale române gr. or.

Nr. 221.

1—3

CONCURS.

În protopresbiteratul gr. or. al Gioagiului I, sânt de a se mai ocupa următoarele posturi învățătoresci:

1. Banpotoc, cu salariu anual de 200 fl. v. a. cuartir și lemne pentru încălzi de ajuns.
2. Bărsău, cu salariu anual de 200 fl., bani pentru cortel și lemne 25 fl. v. a.
3. Măgura, cu salariu anual de 150 fl., cortel și 3 orgii de lemne.

Doritorii de a ocupa aceste stațiuni au de ași subșterne petițiunile lor instruite conform statutului organic până la 9 Octomvrie a. c. la oficiu ppresbit. al Gioagiului I.

Hondol, 7 Septemvrie 1880.

În conșlegere cu comitetele parochiale respective

Vasiliu Pipoș m. p.,
protopresbiter.

Nr. 324.

1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățatoriu primariu la școala populară din Topârcea ppresbiteratul Mercurei se escrie concurs cu termin până la 30 Septemvrie a. c. st. v.

De acest post e împreunat un salariu anual de 180 fl. din cassa alodială.

Doritorii de a ocupa acest post să se adreseze petițiile lor, instruite conform regulamentului congregsal din 1878 oficiului ppresbiteral subșemnat până la termenul sus indicat. Dela oficiu protopresbiteral al tractului.

Mercurea la 10 Septemvrie 1880.

I. Droc m. p.,
adm. protop.

Nr. 193.

1—3

CONCURS.

La școala confesională greco-răsărit. din comuna: Inuri are a se întregi stațiunea învățătorescă, pentru carea se escrie concurs cu termin până la 30 Septemvrie 1880 st. v.

Salariu învățătorului e de 120 fl. cortel și lemne pentru foc.

Doritorii de a se aplica ca învățatori în numita stațiune au să se subștearnă cererile înzestrate cu documentele provedute în statutul organic și regulamentul congregsal din anul 1878 inspecțiunei școlae greco-răsăritene în Sebeș.

Inuri, 24 August 1880.

Comitetul parochial.

Nr. 240.

1—3

CONCURS.

În urma concluderii adunării generale a asociației transilvane ținute în Turda la 9 August a. c. se scrie concurs pentru următoarele ajutoare:

1. Un ajutoriu de 25 fl. de a societatea „Transilvană” pentru un învățel de meserii, care pre lângă alte atestate va avea de a subterne și contractul încheiat cu măestrul:

2. Un ajutoriu de 20 fl. din fundațiunea „Tofăleană” pentru un sodal sau învățel de meserii; la acest ajutoriu se vor preferi între alții fiii născuți din Familiile tofălene:

3. Zece ajutoare de câte 10 fl. v. a. pentru tineri învățel de meserii.

Concurenții au de ași subterne scrisurii comitetului până în 25 Octombrie a. c. suplicile lor instruite cu atestat de botez și de purtare morală precum și cu adevărta de la măestrul respectiv despre dexteritatea și diligența în măestrie cu care se ocupă. Sibiu 18 Septembrie 1880.

Comitetul asociației transilvane.

Nr. 150.

1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea parohiei vacante de a III-a clasă din Vulceșd cu filia Herpeea, se scrie prin aceasta concurs cu termenul până la 14 Octombrie st. v. a. c.

Emolumentele sânt:

Dela 46 numeri de case din marea și 42 din filie câte o măsură vechie de 22 cupe cucuruz sfărmat, folosirea cimiterilor, și stola usuată, cari toate la olaltă computeate dau un venit anual de 150—160 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa această parohie au ași adresa suplicile lor instruite în sensul „statutului organic” și a regulamentului congregual dela 1878 la subscrisul până la termenul indicat.

Deva. 2 August 1880.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Papiu m. p.,
protopresbiter.

Nr. 257.

1—3

CONCURS.

În urma ordinației consistoriale de dttto 21 Februarie a. c. Nr. 297, dechierându-se postul de învățtoriu la scoala gr. or. din comuna Ungra ppresbiteratul Cohalmului de vacant, pentru ocuparea acestuia se scrie concurs cu termenul până la 28 Septembrie a. c.

Emolumentele sânt:

I. Salariul învățtoresc de 80 fl. val. austr.

II. Cuartir liber în edificiul scoalei.

III. Lemne de foc de ajuns.

IV. Dreptul de a îngrașa un râmătoriu în pădurea comunală.

Doritorii de a concura la această stațiune seși astearnă petițiunile sale în sensul „statutului organic” și a regulamentului congregual din anul 1878 la oficiul ppresbiteral al Cohalmului până la subscrisul termen.

Ungra în 10 Septembrie 1880.

În conțelegere cu inspectorul distric-tual de scoale.

Comitetul parochial.

Nr. 240

1—3

CONCURS.

Conform concluderii adunării generale a asociației transilvane ținute în Turda la August a. c. se publică concurs precum urmează:

1. Un stipendiu de 70 fl. v. a. pentru un tiner, care cercetează vreo scoală reală din patrie:

2. Un stipendiu de 60 fl. v. a. pentru un ascultător de agronomie:

3. Un stipendiu de 60 fl. v. a. pentru un elev de pedagogie în patrie;

4. Un stipendiu de 60 fl. v. a. din

fundațiunea „Galiană” pentru un gim-nasist:

5. Două stipendii de câte 60 fl. v. a. pentru tineri sau tinere, cari cercetează vreun institut de meserii s'au de industrie în patrie.

Concurenții la aceste stipendii au de ași subterne suplicile lor la subscrisul comitetului până în 25 Octombrie a. c. instruite cu atestat de botez și de paupertate, precum și cu testimoniu de pe semestrul II al anului scolar 1879/80.

Sibiu 18 Septembrie 1880.

Comitetul asociației transilvane.

Nr. 141

3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea parohiei vacante de a III-a clasă, în ppresbiteratul Zlatna infer. se deschide concurs până la 30 Septembrie a. c.

Emolumentele sânt:

1. Casă parochială cu două odăi, sură și grajd, la care mai aparține și o grădină de un car de cucuruz.

2. Folosirea cimiteriului, a unui fânaș, de un car de tén, a unui loc de pășunat și arătură, în mărime de 2 jugere, numit la „lunca morii.”

3. Dela 40 de case, câte o ferdelă de cucuruz sfărmit, sau 11 cupe de grâu bun.

4. Venitele stolare sistemisate care toate la olaltă dau aproape suma de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa această parohie, au de ași subterne petițiunile instruite, conform statut. organic și regulamentului congregual din 1878, la subscrisul oficiu ppresbiteral, până la termenul mai sus prefript.

Abrud în 3 Septembrie 1880.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Oficiul ppresbiteral.

I. Gallu m. p.,
ppresbiter.

Nr. 229.

2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățtor la scoala populară din Ludoș protopresbiteratul Mercurei se scrie concurs cu termenul 30 Septembrie a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

a) salariu anual de 200 fl. v. a. din casa alodială, care se va solvi în rate lunare decursive, prelungă cuitanță timbrată și vidimată de oficiul comunal.

b) cuartir liber în localul scoalei sau în relet cuartir în sumă de 10 fl. v. a. asemenea din casa alodială, care se solvesce la începutul anului scolar.

c) 4 caré de lemne pentru încălțit.

Concurenții prelungă calificațiunea recerută de lege au a documenta, că sânt cântăreți buni, ear alesul e obligat a cânta în decursul anului scolar duminica și sârbătoarea atât la utrenie cât și la liturgie în biserică.

Dela oficiul ppresbiteral al tractului. Mercuria 9 Septembrie 1880.

Ioan Droc m. p.,
adm. ppresb.

Nr. 211.

2—3

CONCURS.

Pentru reintregirea vacantei parochii din Vêrd clasa a III-a pe baza ord. P. V. Consistoriu arhidieceșan dttto. 20 Maiu a. c. Nr. 1363. B. se scrie concurs până la 1 Octombrie 1880 st. v.

Emolumentele sânt:

a) locuința în odăile scoalei, lângă care două grădini de legumi;

b) porțiunea canonică de 7 jugere comasată lângă care o posesiune întreagă donată de repositul Spiridon Morariu;

c) dela 80 familii Români câte o ferdelă de cucuruz sfărmit;

d) dela 20 familii neorustice câte o jumătate de ferdelă;

e) venitele stolare statorite de sinodul parochial;

f) două soți lemne în pădure; — toate aceste dau o sumă de 328 fl. 50 cr.

Doritorii de a ocupa această parohie seși astearnă suplicile provădute cu documentele prescise ep. „statutul organic” și de regulamentului congregual pentru parohii din anul 1878, oficiului protopresbiteral gr. or. mai jos subscris până la subsemnatul termen.

Nocrih în 20 August 1880.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Gregoriu Maier m. p.,
adm. ppresbiteral.

Nr. 153.

2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii învățtoresci la scoala confesională gr. or. din Mogoagea (Hollomezó) protopresbiteratul Solnocului I. se scrie concurs până la 28 Septembrie a. c. când va fi și alegerea.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

a) 180 fl. v. a. din fundațiunea Botaiană.

b) 120 fl. v. a. din lada comunală, toți solvinți în rate lunare anticipative.

c) Cuartir liber în edificiul scoalei și lemnele trebuincioase.

Dela concurenți se recere se fie de religieuna gr. or., se fie absolut cel puțin 4 clase gimnasiale, cursul pedagogic și se fie proveđute cu atestate de calificațiune, coști din urmă vor fi preferiți.

Concursule instruite cu documentele necesare, sânt a se asterne până la termenul indicat subscrisului oficiu ppresbiteral.

Dej, în 15 August 1880.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Bodea m. p.,
protopresbiter.

Nr. 209.

2—3

CONCURS.

Stațiunea de învățtoriu din comuna noastră Căpâlna devenind vacantă se scrie pentru întregirea ei concurs cu termen până la 30 Septembrie 1880 st. v.

Salariul învățtorului e 120 fl. cortel și lemne pentru foc.

Doritorii de a îmbrăca această stațiune au seși substearnă cererile provădute cu documentele ordonate de „statutul organic” și regulamentului congregual din anul 1878 inspețiunei scolare districtuale gr. oriet. în Sebeș până la aretalu termen.

Căpâlna, 29 August 1880.

Comitetul parochial în conțelegere cu ppresbiterul ca inspector scolar.

Nr. 1.

3—3

CONCURS.

Devenind vacant un post de învățtor la scoala confesională din Pianul de sus protopresbiteratul Sebeșului, se scrie concurs pentru ocuparea acestuia cu termen până la 28 Septembrie 1880 st. v.

Salariul învățtorului e pentru anul prim de probă 200 fl. v. a. cu prospect de a se îmbunătăți după întărirea definitivă a învățtorului; Cuartir și lemne pentru foc 2 stângini.

Doritorii de a ocupa acest post au ași adresa suplicile instruite după statutul organic și a regulamentului congregual din 1878 la Oficiul protopr. gr. or. în Sebeș până la termen.

Dela concurenți se asteaptă, se se presente în vre-o duminică sau

sârbătoare în biserică spre ași arăta dexteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Pianul de sus în 1 Septem. 1880.

Comitetul parochial

În conțelegere cu protopresbiterul.

Nr. 191 adm. prot. 1880.

3—3

CONCURS.

Devenind vacantă stațiunea învățtorescă la scoala gr. or. din comuna Tătăresci pentru ocuparea acesteia se scrie concurs cu termenul până într'a 28 Septembrie st. v. 1880.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

I. În bani gata 100 fl. plătiți în rate lunare.

II. Grădină de legumi lângă scoala.

III. Lemne 4 orgii, din cariare a se încălți și scoala.

Doritorii de a ocupa acest post au ași asterne concursule, până la termenul sus indicat oficiului protopresbiteral în Gurasada conform „Statutului Organic” și a dispozițiunilor congreguale.

Gurasada, 3 Septembrie 1880.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Alecsiu Olariu m. p.,
adm. protopopes.**Publicațiune!**

Conform esmisului consistorial din 6/18 Septembrie 1880. Nr. 2849. E. se esarîndează ghetariul împreună cu restaurațiunea „Gerlitz” dela 1 Decembrie 1880 n. pe 3 ani consecutivi.

Condițiunile esarendării se pot vedea la oficiul cassei consistoriale (Strada Măcelarilor Nr. 32) unde se primesc și ofertele.

Inspectoratul realităților arhidieceșei gr. or.

Requisite de învățământ

adătoare la W. Krafft în Sibiu.

Mapa țerilor tinătoare de coroana Ungariei pentru scoalele populare dată de Eugenie Bordeaux, Edițiunea II, 158 cm. lată, 111 cm. înaltă, pe pânză în mapă neolărată	fl. 5.—
„Europoi, trad. J. M. Moldovan, 140 cm. lată și 120 cm. înaltă, pe pânză, în mapă	fl. 5.50
„Semigoburile sau carta globului pământesc, 131 cm. lată și 110 cm. înaltă, pe pânză, în mapă	fl. 4.50
Globuri terestre adjustate, 22 cm. în diametru	fl. 7.—
Aparatul metric constând din 12 obiecte, împreună cu esplicarea lor în limba română	fl. 4.50
Atlas de istoria naturală cu 250 figure colorate și cu prescurtare compl. a istoriei natur. a celor 3 domen. leg. fl. 1.75	
Mașina de comput cu globulețe albe și negre pe drot	fl. 3.20
Table de părete (20) cu icone colorate și îndreptari lângă dênsele de T. Roșu	fl. 3.50

[55] 2—2

Ernatic de vite.

Pe moșia Darabani, județul Dorohoi, găsindu-se fân de cea mai bună calitate și pășune irbelșugată și întinsă, — mocanii cu oi, cai, sau ori-ce alt soi de vite sânt primiți la ernatic en condițiunile cele mai favorabile. Atât în privirea îndemănarilor cât și a prețului a se adresa direct la Curtea moșiei.

[51] 6—6